תביעת אזרחי תל־אביב:

„הבו תחבורה זולה בשבת!"

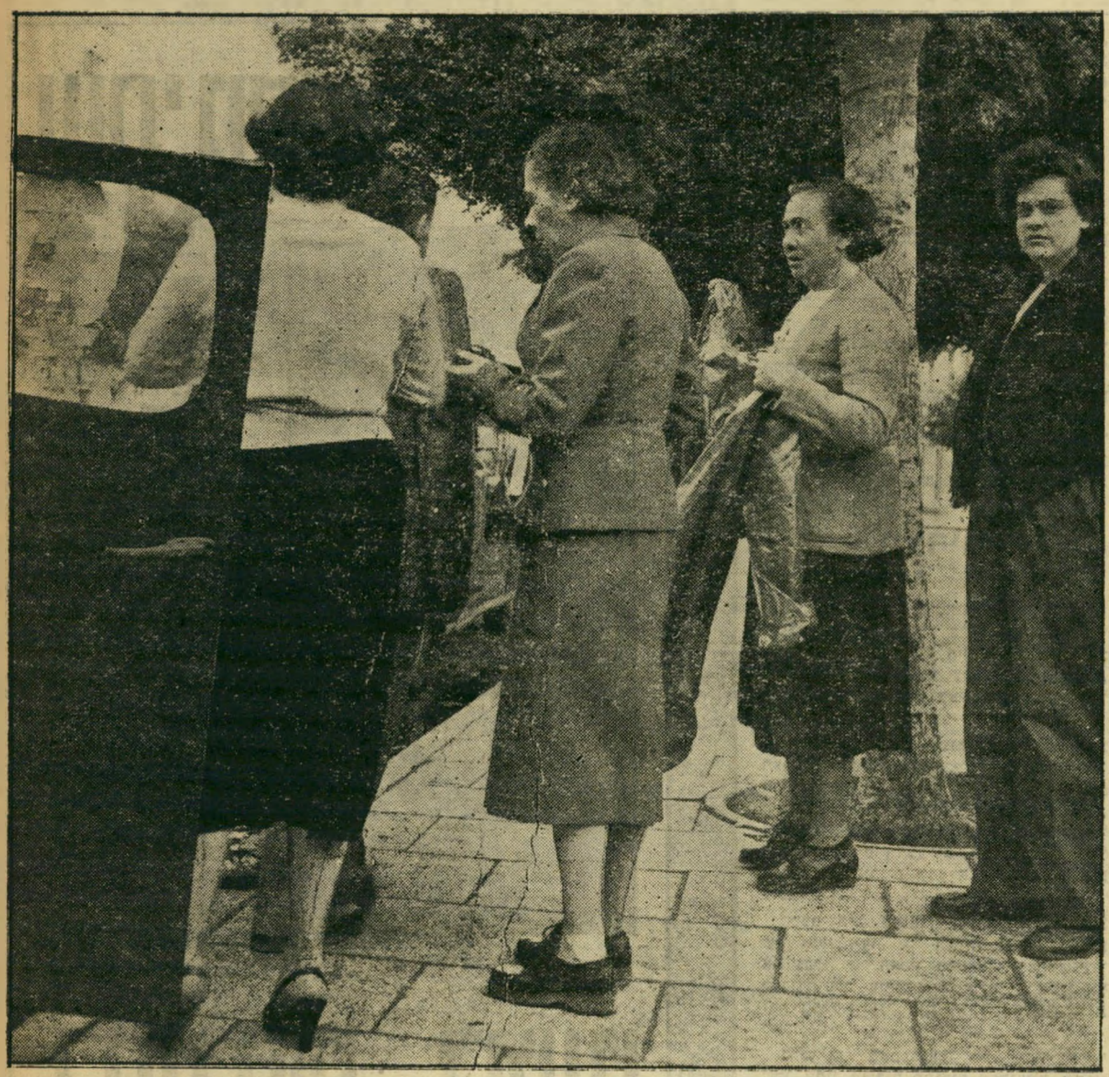

„החודש עלה באופק התל־אביבי שביב של תקוה: חברת האוטובוסים המקומית, דן, דרשה כי תותר לה התחבורה בשבת, מאחר שממילא קיימת בעיר תחבורה ציבורית מאורגנת (באמצעות מוניות השירות). לו נתקבלה דרישה זו, ובעיקבותיה היו הגלגלים מתחילים להסתובב בשבת בכל רחבי הארץ, היה הדבר מחולל מהפכה בחיי האדם הישראלי. מאות אלפי פועלים, שאין להם כל אפשרות, מלבד בשבת, להכיר את מולדתם ולבלות יום מנוחה בחיק הטבע, היו פותחים דף חדש בחיי משפחותיהם.

אולם איש לא יכול היה לקוות כי הממשלה יסכים בנקל מן הכביש. כל המפלגות פוחדות מן הגוש הדתי הקטן, אדישות כלפי דרישותיו של הרוב הגדול, הרוצה בתחבורה שבתית."

כך כתב בשביע שעבר העולם הזה. כתבה זאת צריכה להיות מונחת לפני כל איש שטובת האזרח לנגד עיניו. שר התחבורה, מר יוסף ספיר, למשל, או ראש עיריית תל־אביב, המהנדס חיים לבנון.

52 **הימים האבודים.** ואכן, למה יקופח חלקם של חצי מיליון אזרחי תל־אביב רבתי, מדי שבת? למה יאבדו לרובם המכריע 52 ימים בשנה? למה ייכבלו לבתיהם ביום השבת, יום מנוחתם היחיד בשבוע, באין תחבורה ציבורית זולה, שתביל אותם למקומות הבילוי, לביקור הקרובים והמכרים?

הרי הכפייה הדתית המגבילה, כביכול, את חופש האזרח אינה קיימת. מאות מוניות משוטטות מדי שבת ברחובות תל־אביב, מעלות ומורידות נוסעים, באין מפריע, גובות כספים, מסיעות נוסעים ואין פוצה פה. כי במידה שהמוסדות משלימים עם הדבר קיימת מצדם הכרה בתנועה בשבת.

ולא רק תנועת מוניות. איש עוד לא אסר — ולא יאסור את נסיעתן של אלפי המכוניות הפרטיות ביום השבת. איש לא ימנע אותן, בחודשי הקיץ הקרובים, להריביל את בעליהן המאושרים, עם בני משפחותיהם, לחופי הרחצה העירוניים בתל־ברוך ובבת־ים.

ורק שירות נסיעות אחד איננו פועל בשבת, שירות הנסיעות היחיד לו באמת זקוק האזרח הממוצע של תל־אביב רבתי, שאינו בעל מכונית ואיננו יכול להרשות לעצמו את הנסיעות היקרות במוניות — שירות האוטובוסים הציבורי של דן.

450 **האוטובוסים המושבתים.** ביום השבת, יום המנוחה, הבידור והביקור היחיד להמוני תל־אביב שובת דן לחלוטין. רבבות הפועלים היוצאים ששה ימים בשבוע עם שחר מבתיהם לעבודת יומם ותיזרים רק לפנות ערב הייבים לשבת ביום השבת בבתיהם, באין שירות דן, על 56 קוויו, עומד לרשותם.

ומדוע אין דן מתניע את 450 האוטובוסים שלו מדי שבת? מדוע הוא לא יסיע בחודשי הקיץ הקרובים את רבבות התל־אביביים שואפי המרגוע לחופי הרחצה העירוניים בביכול, אליהם אין המיעל, בעל המלאכה או החנווני הזעיר יכול להרשות לעצמו לנסוע עם משפחתו, מכיוון שחשבון הנסיעה במונית יסתכם בלירות.

מדוע נרתע דן מקבוצת הלחץ הדתית ומונע את שירותו החיוני להמוני תל־אביב ביום השבת דווקא?

1160 **הפרובוקציות המיותרות.** מי היה מאמין כי יום המנוחה היחיד בשבוע ייהפך בתל־אביב ליום אי־המנוחה, ליום אי־המרגוע, ליום אי־ההנאה. נוצר מושג חדש של תחום מושב: ביום השבת יושב כל איש בביתו. ואם חלילה קרוב משפחתך חולה, ובכל מקרה שני הרי היא חבר קופת חולים וסוכב בבילינסון, אין אתה, אזרח תל־אביב, יכול לבקרו. כי השירות הציבורי הזול, האוטובוס, איננו עובד בשבת, והנסיעה במונית, היא, בדרך כלל, מעל לאמצעיך.

ואם אתה גר ביפו ורוצה לבקר את חברך בצפון תל־אביב וקיק אתה לקרוב ללירה דמי נסיעה בשירות המוניות. לו היה דן מפעיל את האוטובוסים שלו לא היה ביקור זה, לוך ושוב, עולה לך יותר מ־220 פרוטות!

אם אתה רוצה לבקר את בני משפחתך הגרים במרכז רמת־גן תצטרך להוציא יחד עם אשתך ובנך הצעיר 1.620 ל"י על שירות המוניות הזול ביותר (270 פרוטה לנסיעה לכוון אחד, לאיש אחד) אך לו היה דן מפעיל את שירותיו לא היתה יכולה נסיעה זאת לעלות יותר מ־460 פרוטה (המחיר המכסימלי של דן לרמת־גן הוא 115 פרוטה בערבים, איננו דורש תשלום עבור ילדים צעירים).

האם אתה באמת סובל מעודף קבוע של 1.160 ל"י?

מאות האלפים הנזקקים. יפעיל המציבור את לחצו על שירות האוטובוסים הציבורי, דן. יקבל דן, כשירות ציבורי, את דעת הציבור ויעמיד את אוטובוסיו לרשות הציבור הזקוק להם גם ביום השבת.

דן, המסיע מדי יום קרוב לחצי מיליון נוסעים, יכול להסיע גם את מאות האלפים הזקוקים לו מדי שבת. יפעיל דן קווים מיוחדים בהתאם לתנועת הציבור בשבת, בתכיפות הדרושה ובמסלולים הדרושים.

יאפשר דן לחצי מיליון אזרחי תל־אביב רבתי ליהנות מיום שבתם היחיד בשבוע, יאפשר להם דן לנוע ביום חופש שבועי זה באופן החופשי הזול, מבלי להצטופף במוניות השירות היקרות.